

El vell continent de les migracions

Publicat per [Interacció](#) [1] el 07/11/2018 - 12:12 | Última modificació: 17/02/2026 - 16:15

Un assaig clàssic de la sociologia contemporània que desmunta tòpics sobre migracions i obliga a repensar identitat, economia i política des d'una perspectiva històrica.

La crisi dels refugiats és una realitat. Encara que els mitjans de comunicació els hagin restat protagonisme progressivament, milers de persones segueixen jugant-se la vida a diari per creuar fronteres i demanar asil. En conseqüència, Europa s'enfronta a una situació que qüestiona la seva pròpia identitat i els valors que l'han erigit com una entitat política, econòmica i cultural singular. A fi de poder entendre el fenomen en perspectiva, resulta imprescindible llegir 'Inmigrantes y ciudadanos: De las migraciones masivas a la Europa fortaleza', de Saskia Sassen (Siglo XXI, 2013), catedràtica de Sociologia de la Universitat de Columbia.

El mateix any de la publicació de l'estudi, Sassen rebia el Premi Príncep d'Astúries de Ciències Socials. La fundació li reconeixia una vasta trajectòria acadèmica centrada, entre altres temes, en l'estudi de les migracions. Tot i que el text original data de 1996, la seva vigència es manté intacte. Sassen es proposa revisar dos-cents anys de migracions europees per tal d'analitzar les polítiques migratòries del Vell Continent al segle XXI. Des de la sociologia, l'autora es pregunta quin paper han jugat els fluxos migratoris en l'economia, la política i les societats europees contemporànies. A partir d'una extensa bibliografia, Sassen conclou que Europa no és només un continent de diàspores massives sinó que les migracions internacionals i interregionals han estat un element clau de la configuració de la industrialització i la urbanització europees.

Europa davant el mirall migratori

D'altra banda, el llibre desmunta mites. Sassen insisteix en desmentir que la pobresa sigui un factor que per si sol explica els desplaçaments de població. Al mateix temps, demostra que històricament el control de fronteres ha estat poc efectiu a l'hora d'aturar els fluxos migratoris, de manera que qüestiona l'actual tendència política de tancar fronteres. En aquest sentit, l'autora remarca que les polítiques d'oposició a la immigració tenen un caràcter cíclic i que es regeixen sobretot per les demandes de l'economia i el mercat laboral. Així, Sassen pronostica que d'aquí uns anys, a causa d'una major demanda de mà d'obra i de l'escassa natalitat europea, caldran altra vegada treballadors immigrants. I és que les migracions transfrontereres segueixen pautes molt concretes, estan limitades en escala i duració, i estan condicionades per diversos processos específics. Paral·lelament, el llibre detalla com tradicionalment es "racialitza" els immigrants pel sol fet de ser de fora (*outsiders*, segons l'autora). Segons Sassen, "una mirada al pasado de Europa evidencia que el simple hecho de que el inmigrante sea un forastero podría ser el principal factor que subyace a la experiencia de la diferencia" (p. 23). Finalment, Sassen es pregunta si els immigrants són els colons de l'era postcolonial.

En conclusió, *Inmigrantes y ciudadanos* subratlla la importància del fet migratori en la construcció de societats i nacions. D'aquesta manera, permet endegar una reflexió no només global sinó també local. De fet, la literatura contemporània de casa nostra s'ha fet ressò de com la immigració ha redefinit la idea de cultura catalana. El recull d'articles [Els castellans, de Jordi Puntí](#) [2], o l'obra de teatre [Una història catalana, de Jordi Casanovas](#) [3], en són bons exemples.

Idea central

El llibre demostra que les migracions no són una anomalia sinó un motor històric estructural de les societats europees.

Accés

Aquest llibre està registrat i disponible al catàleg bibliogràfic [C \[4\]](#)[ERCles](#) [4].

Categories: Llibre

Etiquetes: diversitat cultural

Etiquetes: valor públic de la cultura

Etiquetes: recerca cultural

- [5]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2018/europa-migracions>

Enllaços:

- [1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>
- [2] <http://www.illadelsllibres.com/els-castellans-de-jordi-punti/>
- [3] <https://www.tnc.cat/ca/una-historia-catalana-12-13>
- [4] <http://cercles.diba.cat/>
- [5] <https://interaccio.diba.cat/node/7542>